

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Csengery-utca 25 sz. II. 19.
A lap szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hír-
detések, felszólamlások a kiadóhi-
vatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

A Fodrász-mesterek Otthona.

A mult számban kibocsátott felhívásomat nagy érdeklődéssel fogadták szaktársaim. Levélben és szóban jelentették ki csatlakozásuk, igaz ügyünk támogatására. De voltak kik kétkedéssel fogadták azt, s az alkotás nehézségeit leküzdhetetlennek vélik. Merésznek, nagy munkának tartják azt, hogy a fodrászmestereket egygyé lehessen tömöríteni érdekeiknek megóvására. Mások pedig nem látják szükségét annak, hogy megteremtsük Otthonukat, hogy ügyünkre és bajunkra lokalizáló erőt tömörítőnk. Vannak, kik azt kérdik, hogy ugyan van-e cél a tömörülésre?

Felelek itt, szaktársaim előtt mindenkinek.

Azokhoz, kik sorakoztak a kibontott zászló köré, nincs szavam, ők megértették mit akarok, mi a fodrász ipar égető kívánalma! Ők már a csatlakozásukkal is sokat tettek. mert ez újabb erőt, éltető forrást adott törekvéseinknek!

Akik merésznek, nagy munkának vélik törekvésünket, azoknak igazuk van. Minden kezdet nehéz. De a kezdet nehézségeit könnyen le lehet küzdeni, ha őszintén és lelkesedéssel rakjuk le az alapkövet.

Hogy van-e szükség reá, hogy van-e cél?

Boldog Isten! De jó dolga lehet annak, ki ilyent kérdez! Vagy talán azt tartják, aminthogy írva is vagyon: valahogy majd csak lesz mindég, mert se-

hogy még soha sem volt. Tehát ha idáig elvöltünk enélkül, ezután is csak leszünk valahogy.

Egy új korszak, egy új jövő előtt állunk! Ebben az új korszakban, a magyar kisipar megújulása, újjászületése a kitűzött irtánytűz, mely felé törekszik több mint 700,000 kisiparos. Aki eltakarja szemét a fény elől s haladni nem akar, azt eltapsák, elnyomják az utána törekvők ezrei. Mert ez ezredéves anyaföldtől új erőt sziv, a kisiparosság a jogos föllendülésre.

S helyesen van ez így!

Hát van valaki, amely szaktársnak iparában nincs valami baja? Tehát az a cél, hogy ez megszűnjék!

Orvosa lesz a bajnak, melyben kétkedni nem szabad, hanem reménynyel kell nézni a javulás elé.

A Fodrász-mesterek Otthonának célja: egyelőre a budapesti, később a magyarországi fodrász-mestereket egy központi szervezetbe társadalmilag és gazdaságilag egyesíteni, a közös érdekeik előmozdítása végett szoros kapcsolatot létesíteni, bajaik orvoslására a szükséges erőt megadni; ellensúlyozni azt a hátrányos helyzetet, a melyben a fodrász-ipar a kontárokkal szemben van.

Célja továbbá a fodrászokat az élet minden viszonyaiban segíteni és fentartani, közöttük a társas életet, hazafias szellemet és művelődést terjeszteni és ápolni. Az ifjabb fodrász-nemzedéknek elméleti

Figyelem! Figyelmeztetjük a t. tagtársakat, hogy bevásárlásaikat közvetlen a raktárnál, naponta délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig eszközölhetik. A szövetkezetnek azon t. tagjai pedig, akik üzletrészeik befizetésével hátralékban vannak felhivatnak arra, hogy azokat az előirt részletekben most már annál is inkább fizessék be, mert a „Központi hitelszövetkezet“ utasítása szerint szigorúan kell eljárunk.

Az igazgatóság.

és gyakorlati kiképeztetését figyelemmel kíséri s annak irányt adni törekszik. Időközönként haladásának megismertetésére versenyeket rendez. Eszközeihez képest elméleti és gyakorlati kérdések megoldására pályadíjakat tűz ki.

Dióhéjban leírva ez a célja a Fodrász-mesterek Otthonának.

Reményem, hogy szaktársaim mindannyian átérzik szükségességét, s mindannyiokat ott fogom látni a küzdők között.

Ne rettenjen meg senki a kezdet nehézségeitől. A közjóért munkálkodni gyönyörűség az olyan léleknek, mely az igaz ügyért hevülni és lelkesülni tud. És ha küzdelmünk sikerrel fog járni s alakító hatással lesz az egész fodrász-iparra, ez azoknak a harcosoknak lesz az érdeme, kik most a lobogó alá csoportosulnak. És ha elbukunk, akkor ez csak szaktársaink gyöngeségének lesz a bizonyítéka. Azért vegye ki mindegyik a maga részét a nagy munkából; az érdem egyforma lesz, ki csak porszemnyileg is képes tenni az ügy érdekében!

Jó ügyet szolgálunk! Biznunk kell a jó ügy sikerében! Szaktársaim! Sorakozzatok és csatlakozzatok a Fodrász-mesterek Otthona megállapításának mozgalmához!

Paulik József.

Az iparpártolás.

Kárpátoktól Adriáig csak egy jelszó hangzik széles e hazán át. Pártoljuk a hazai ipart! A társadalom minden rendű és rangu corifeusa — kezdve a kormánytól az utolsó munkás szövetkezetig — azzal akar foglalkozni, hogy a hazai ipart pártolja. Mindez népgyűlések, kaszinói értekezletek, fényes szónoklatok és tudja Isten miféle szemfényvesztések mellett, nagy uszályhordozó dicshymnuszok zengése között történik.

Ezen dobszó mellett rendezett és országra szóló frázisokkal garnirozott hűhó pedig azt eredményezte, hogy a kisipar a gazdasági pangás lejtőjének azon részén áll, melyről már csak az erős akaratú tettek, nem pedig a szónoklatok ránthatják vissza. Minden józan gondolkodású ember tisztában van azzal, hogy szónoklattal és ujságcikkkel csak hangulatot lehet csinálni. Csakhogy hangulatból a kisiparos meg nem él. A kormány tagadhatatlanul helytelen iparpolitikát űz. Mert aránytalanul nagy összegre rugnak azok az összegek, melyeket gyáraknak subvenció fejében évente kifizet. Igaz ugyan, hogy ezáltal sok munkás jut kenyérhez de itt csakis a nagy tőke vagyis a gyári ipar van támogatva a kisipar rovására. Mit juttat a kormány a kisiparnak? Rendeleket, mely még jobban sújtja amugy is nehéz egzisztenciájukat. Itt vannak az állam többi tényezői a kaszinók. Vajjon melyik az, mely a kisiparos sorsával törődik? A nemzeti, az országos vagy a lipótvárosi kaszinó? Megvagyok róla győződve, hogy igen nagyon csekély kivétellel a mi kékvérű uraink, ha lehetne Párisba küldenék még a fejüket is megberetválni, hogy csak *pártolják a magyar fodrász ipart* és elmondhassák mennyivel különben szolgálják ott ki az embert? Az országos kaszinó nem ér rá, mert most vedlik át demokratává és azonkívül jurista bált is kell rendeznie. A lipótvá-

rosi? No a lipótvárosi. Hisz erről akarok én beszélni. A lipótvárosi kaszinó úgy pártolja a hazai ipart, hogy a legcsunyább módon vonja el lipótvárosi szaktársaink szájától a kenyeret. Nem mondom, hogy kapzsiságból vagy nyereszékdési vágyból teszi — mert én édes Istenem verj meg egy lipótvárosi kaszinó Wertheim szekevényének tartalmával — hanem arról van szó, hogy ezen tiszteletreméltó kaszinó is akciót indított az iparpártolás érdekében és öntudatlanul pedig a kisipar egy ágának a fodrászoknak érzékeny károkat okoz.

Van ugyanis egy berendezett fodrász üzlete a kaszinónak, melynek boldog tulajdonosa vasárnap délután is üzheti iparát. Oda rendőr be nem teheti lábát. És hát ha be teszi is! A főkapitány ur is tagja a kaszinónak! Vagy talán a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényben külön rendelkezés van a lipótvárosi kaszinóról? Bárhogy forgattam is a törvényt ezt nem tudtam megtalálni. Lám kedves szaktársaim mily igaz az a bölcs mondás: Amit szabad Jupiternek, stb. stb.

Tudomásom van róla, hogy ipartestületünk érdemes elnöksége már egy izban panasszal élt ez ellen. Nem tudom hogy mit végzett, annyi azonban bizonyos, hogy mi lipótvárosi fodrászok minden vasárnap halljuk vendégeinktől: *Nem várok, majd megberetválkozom délután a kaszinóban.*

Ebből is láthatjuk, hogy az u. n. illetékes körök mennyire szívükön hordják a szegény kisiparos sorsát.

Nem szabad áztatni magunkat hamis illúziókkal. Nem segít mi rajtunk másoknak leereszkedő jóakarata. Magunknak kell oly erőseknek lennünk, hogy szembe szállhassunk az ilyen jogtalanságokkal, mely kivételt tesz még a törvény rendelkezéseiben is. Ja! a jog, a törvény és igazság korszakát éljük. Örülj magyaram.

D. E.

A londoni női fodrász szakiskola.

Londonban három egylet van, amely tart nemzetközi szakiskolát. Az egyik, The Internationál Hairdressers, második Akademie Internationale de Coiffeure, harmadik Club de la Joliete du Progres de la Coiffeure.

Előadást hetenként egyszer tartanak. Beiratási díj $\frac{2}{6}$ tanulás kezdeténél befizetés 5.—. A mi pénzünk szerint összesen 9 korona 12 fillér. Egy kezdő tanuló legelőször a harmadik osztályba lesz beírva, itt viasz bábukon kapja az első leckét. Ha az előadó látja, hogy már valamelyik előre haladt, jogában van megvizsgáztatni és azonnal átmehet a második osztályba. A második osztályban kötelező, hogy tag legyen három hónapig és csak szorgalmas látogatás után vizsgázhat. Ha jól levizsgázott kap egy bizonyítványt és az első osztályba lesz beírva. A harmad osztályukat, mint első éves köteles hat hónapig tanítani ingyen. Hat hónap után ha képes, leteheti a tanári vizsgát. A tanári vizsgánál be kell mutatni élő fejen egy alkalmi és egy történelmi frizurát. Az első 30 perc alatt, az utóbbi egy óra alatt készül, ha ezen vizsgát sikeresen letette, egy évig köteles mint tanár tanítani a második osztályban és az év letelte után kap egy tanári diplomát.

Ha ezekután is szorgalmasan látogatja egy évig az iskolát, kap egy arany érmet. Ezzel már teljesen be van végezve a tanulni való az újabb divatig, amelyet már ő van hivatva alkotni.

Az iskola vezetők minden évben újonnan lesznek választva. A főigazgató csak egy évig maradhat állásában.

Egy iskolának van egy fő- és két aligazgatója. A fő-

igazgatónak kötelessége minden előadáson megjelenni, ha közbe jön valami ami miatt nem jelenhet meg, egy aligazgatóval kell magát helyettesíttetni.

Az év letelte után a főigazgató kap egy diplomát és egy arany érmet, amelynek értéke 3.30. (A mi pénzünk szerint 74 kor. 16 fill.) Az aligazgatók egy-egy diplomát kapnak.

Minden szaktársam, aki átolvassa, hogy milyen alapon megy a tanítás Londonban és itt nálunk, egész bátran állíthatjuk, hogy a mi iskolánk sokkal jobb. Mert csakis ott lehet teljes a tanítás, ahol egy kis anyagi áldozatot is hoznak. Az igaz, hogy olyan bevezetés mellett sokat lehet spórolni és könnyű iskolákat főtartani, de hogy mennyit lehet oly tanárjelöltektől tanulni, akik körülbelül egy év leforgása alatt tanítják a harmadik osztályt — az kérdés.

A mi ipartestületünk még igen sok hálát fog kapni azon áldozatokért, amit a szakiskolára hoz. Mert azt minden tanítvány tudhatja, hogy igen csekély befizetés az a 8 korona arra, hogy a szakiskolai kiadások abból legyenek fődözve.

Már eddig is igen sok helyről halljuk jó nevét szakiskolánknak, halljuk különösen azt, hogy mily előnyére van a kezdőknek és gyakorlóknak, hogy modelket, azaz élő modelket ad rendelkezésre az ipartestület és a mi a fő az előre haladt tanítványoknak alkalmat ad a teljes begyakorlásra olyképen, hogy az előadó után működhet a mutatásban, nem pedig mint előadót hagyja magára.

Mi is megpróbáltuk a londoni rendszer szerint a tanítást, hogy a végzett tanítvány tanítsa az első osztályt, de már az első tanfolyam alatt észrevette egyes igazgatónk Molnár Lajos úr, hogy ez nem előnyös, se a segéd-előadóra, se a kezdőre. Mert különösen fő az, hogy az első fogásokat gyakorlott kéz mutassa.

A segéd-előadók a négy tanfolyam alatt sose jegyzik meg oly tisztán a fogásokat, mint akkor, midőn ők is hivatva vannak arra, hogy tovább mutassák azt. Ezen utó gyakorlatban négy hónapig működnek, ami éppen elég arra, hogy bár hová mehessenek a nagy világba.

Akik egy kis érdeklődéssel vannak iparunk fejlődése iránt és eljöttek megnézni az eddig lefolyt vizsgákat, azok bizonyíthatják, hogy mily nagy érdeme a b.-pesti fodrász ipartestületnek a szakiskola.

Volt idő, mikor értelmesebb fodrász főnöktől és segéd-től is hallottuk azt, hogy minek az a szakiskola, ugyse lehet ott sokat tanulni. A főnök ma visszavonja szavát és fogad oly segédet, aki szakiskolát végzett; míg a segéd, aki megmaradt állítása mellett, csak beretvál és hajat nyír tovább, míg egyszer csakugyan eszébe jut, Istenem, hisz ez oly kevés a mai megélhetéshez. Azért van oly nyomorult konkurrencia iparunkban, mert rá vagyunk utalva tisztán arra a pár vendég kiszolgálásra és hogy valahogy ne veszítsük el, minden áron kiszolgáltadjuk. Ezzel nem akarom azt mondani, ne becsüljük az uri fodrászatot, igen nagyon is kell becsülnünk. Csak ne legyünk tisztán arra rá szorulva, akkor biztosan jobb jövőt várhatunk. De ma már többnyire átgondolták szaktársaim ezen szomorú helyzetünket, mert aki csak teheti igyekszik, azért a csekély pár koronáért oda jönni, ahol tanulhat, hogy milyen nagy az érdeklődés a március elsején kezdődő tanfolyamra, mit bizonyít az, hogymár eddig is igen sokan érdeklődtek utána.

Azért nagyon helyesen teszik a segéd-szaktársak, ha mentől többen beiratkoznak, ezzel csak a saját érdeküket segítik elő.

Szabados József.

Az ipartörvény revíziója.

Örvendetes jelenség, hogy a kisiparosság végre is be látva helyzetének nyomasztó voltát, azon mindenáron javítani törekszik. E cél elérésére a testületek egymást átíratokban szólítják fel, megküldvén egyuttal azon módokat is, a melyeknek életbe léptetésétől reménylik a kisipar fellendülését.

Legutóbb a bozovicsi ipartestület intézett ily átíratot az összes ipartestületekhez. Az átíratához mellékelve van a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztés is. A Sztrajn György ipartestületi elnök és Topán János ipartestületi jegyző által aláírt és gondosan szerkesztett felterjesztés kiterjeszkedik az ipar jelentőségére, sikeres fejlesztésére, valamint a fejlesztést gátló akadályokra. Magáról az ipartörvény revíziójáról a következőket mondja a felterjesztés:

Jelszavunk legyen jövőre nézve: magyar ipart teremteni minden áron; ugyanazért tisztelettel esedezőnk, hogy ipartörvényünk oda módosíttassék, —

1-ször: hogy a gyári termékek azon nemei és fajai, melyek kisiparosok által előállíthatók, belfogyasztásra ne bocsáttathassanak;

2-szor: minden iparág — tehát a kereskedők is — a hazai ipartestületekbe kötelesek belépni rendes tagként, és tartoznak kimutatni, hogy a következő pontban megállapított feltételeknek megfeleltek;

3-szor: minden iparostanonc — tehát kereskedőtanonc is — tartozik a mesterséget három évig tanulni, az iparossegéi pedig 3 évi gyakorlatot kimutatni és a kézművességi iparossegéd tartozik mesterré avatása alkalmából az ipartestületek által feladott reneket is elkészíteni;

4-szer: az iparigazolványok — kézművességre nézve — csakis az ipartestületek által kiadandó mesterlevél alapján állíthatók ki az iparhatóságok által;

5-ször; a hazai ipartestületek tartoznak iparszövetkezeteket létesíteni, betegsegélyező pénztárakat felállítani, iparkiállításokat rendezni, micéiből állami segélyben részesítendőek;

6-szor: ott, a hol szükséges, állami költségen vaspályák építtessenek.

Az ipartörvénynek jelezett irányban való revíziójától függ gazdasági életünk okszerű fejlesztése, magyar iparunk virágzása és nemzeti vagyonosodásunk is, mivel évtizedek multával nemcsak mezei gazdaságunk, hanem honi iparunk is virágzásnak fog indulni, mit Nagyméltóságod örök hálára kötelező gondosságának fogunk köszönhetni, hogy, virágzó földmivelést és ipart varázsolt oda, hol a gazdasági élet még nagyon is hátramaradott.

A bozovicsi ipartestület ezen átírata és felterjesztésével mindenesetre dicséretes és hasznos dolgot művelt. Köszönet illeti meg az ipartestület vezetőségét fáradságos munkájáért. Vajon lesz-e sikere?

Szőkevény iparostanoncok és segédek előállítása.

A belügyminiszter úr 1901. évi május hó 2-án 30,604. sz. alatt kelt rendeletében kimondotta, hogy szőkevény iparostanoncok és segédek toloncuton nem hozhatók vissza.

Az erre vonatkozó körrendelet a következőképen hangzik:

»A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának jelentése szerint évente százakra menő megkeresés érkezik a rendőrséghez, illetve annak fogház- és toloncosztá-

yához az ország különféle közigazgatási hatóságaitól, melyekben Budapesten tartózkodó egyéneket, többnyire törvénytelenül távollevő hadköteleseket hazatoloncolni kérnek.

Tolonci úton való hazaszállítását szokták kérelmezni az iparossegéd- és cselédszökevényeknek, továbbá az oly cselédeknek, kik Budapesten való tartózkodásuk által illetőségi községüknek ellátási vagy kórházi költséget okoznak.

Ezen jelentés folytán, a honvédelmi miniszter úr meghallgatása után a következőket tartom szükségesnek a törvényhatósággal közölni:

A toloncozás csak 9389/1885. sz. a. kiadott tolonc-szabályzat 2. §-ában felsorolt személyek ellen lévén alkalmazható, a törvényellenesen távollevő állításköteleseknek egyedül és kizárólag állítási kötelezettségüknek teljesítése céljából való hazatoloncoltatását nem tartom megengedhetőnek, mert eltekintve attól, hogy költséges, a személyes szabadságnak is törvényellenes és a fél kereseti viszonyaira is fellelte hátrányos megsértését foglalja magában.

Ugyanezen okból nem alkalmazható az illetékes hatóság saját közegeivel való hazakisérés sem, mert ez azonkívül az illetőségi hely hatóságaira is tetemes költségteherrel járna; hanem minden oly esetben, a midőn törvényellenesen távollevővel szemben a védtörvény 38-ik §. utolsóelőtti bekezdésében és a védtörvényi utasítás I. része 37. és 79. §-ában említett törvényes eszközök, illetve kényszereszközök volnának alkalmazandók: az illető állításköteles a tartózkodási helyhez legközelebb működő sorozóbizottság elő vezetendő.

Ehhez képest felhívom a törvényhatóságot, miszerint utasítsa az alantos hatóságokat, hogyha törvényellenes távollevőknek sorozó-bizottság elé való állítása válnék szükségessé, a mennyiben az illető állításkötelesek Budapesten tartózkodnak, a távollevőknek az illetékes sorozó-bizottság előtt leendő megjelenésre való felszólítást, illetve ezen felszólítás iránti megkereséseiket ne a fővárosi államrendőrséghez, hanem Budapest székesfőváros tanácsának katonai ügyosztályához intézzék s ha ismételt felszólítás sem vezetne eredményre s az ilyen távollevőknek az illetékes sorozó-bizottság elé való vezetése csak tetemesebb költséggel vagy idővesztéssel s általában keresetük s foglalkozásuk indokolatlan megzavarásával járna, azoknak a tartózkodási helyük sorozó-bizottsága által való megvizsgálását hivatalból eszközöltessék és e célból a rájuk vonatkozó állítási lajstrom-kivonatoknak 3 példányban leendő megküldése mellett ugyancsak a székesfőváros tanácsa katonai ügyosztályát, vagy ha nem Budapesten tartózkodnak az illetők, azok tartózkodási helyének illetékes hatóságát keressék meg hogy az illetőknek a személyazonosságuk kello megállapítása és igazolása mellett, a tartózkodási hely sorozó vagy egyes felülvizsgáló-bizottsága elé állítása iránt esetleg a szükséges törvényes kényszereszközök alkalmazása — t. i. rendőri fedezet alatt való elővezetés, vagy ha a szökéstől tartani lehet, letartóztatás és elővezetés — mellett intézkedjék.

Hasonlóképen nem alkalmazható a toloncozás a szökevény iparos-tanoncok és cselédszökevények, valamint azon egyének ellen sem, a kik illetőségi községüknek ellátási vagy kórházi költséget okoznak, hacsak a tanoncszabályzat 2. §-ában megjelölt személyek közé nem tartoznak.

Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot, miszerint figyelmeztesse az alantos hatóságokat, hogy a tolonc-szabályzattal ellentétben álló hasonló megkereséseket se a budapesti államrendőrséghez, se más hatósághoz ne intézzenek.

Ugyanebben a tárgyban a kereskedelmi miniszter úr

folyó évi szeptember hó 7-én 59183. sz. alatt Bars-vármegye alispánjához a következő leiratot intézte:

Folyó évi május hó 27-én 6571. szám alatt kelt felterjesztésére a következőkről értesitem a címet: Az ipartörvény 159. §-a értelmében azon segédet vagy gyári munkást, k munkájából jogtalanul kilép, az iparhatóság visszahozhatja, kötelessége teljesítésre szorítja, sőt ezenfelül még 20 frtig 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetheti.

Az iránt, hogy az ipartörvény mit akart a »visszahozatás« szóval kifejezni, kétség nem lehet. A visszahozatás ugyanis karhatalom igénybevétele nélkül a legtöbb esetben nem sikerülne, azért a visszahozatás alatt kétségtelenül a segédnek karhatalom igénybevételével eszközölt visszakisértetése értendő. A belügyminiszter úrnak cím által idézett folyó évi május hó 2-án 30684/V. c) szám alatt kelt körrendelete a szökevény segédnek karhatalom igénybevételével eszközölt visszakisértetését nem érinti, a minthogy az ipartörvény idézett 159. § val szemben nem is érintheti s egyebek közt csak azt mondja ki ide vonatkozólag, hogy a szökevény segédekkel szemben, hacsak a tolonc-szabályzat 2. §-ban megjelölt személyek közé nem tartoznak, a toloncozás nem alkalmazható.

A harmadik, ebben a tárgyban kibocsátott átirat, a melyet a kereskedelmi miniszter úr 72147/1899. szám alatt a belügyminiszterhez intézett, kimondja, hogy a szökevény tanoncok visszavezettetésének költsége a tanoncot, illetve annak szülőjét vagy gyámját terheli. Az iparos e költségek fizetésére vagy előlegezésére nem kötelezhető.

Az átirat így hangzik:

Folyó évi október hó 15-én 83348/V. c) szám alatt kelt nagybecsű átiratában azon kérdést méltóztatik hozzám intézni, vajjon kötelezhető-e az iparos a megszökött tanonc visszavezettetési költségeinek előlegezésére,

mindenekelőtt ki kell emelnem azt, hogy a szóbanlevő költségek — mint folyó évi július hó 21-én 26053. szám alatt kelt átiratomban Nagyméltósággal közölni már szerencsém volt — azon fél terhére kell, hogy essenek, kinek hibájából a költségek eredtek, ebből nézetem szerint joggal következtethető, hogy a munkaadó iparos a szökevény tanonc visszavezettetéséből származó költségeknek sem előlegezésére, sem utólagos megtérítésére nem kötelezhető, hanem azokat maga a tanonc, illetve annak szülője vagy gyámja köteles viselni.

Vegyes hírek.

Drágul a szappan. A pipereszappangyártáshoz szükséges összes nyers anyag árának folytonos emelkedése következtében a magyar és osztrák pipereszappan-gyárosok Bécsben tanácskozásra gyűltek össze. Ezen a tanácskozáson elhatározták, hogy a pipereszappan árát egyelőre 10 százalékkal fölemelik.

Szaktársból — kávé. Pichler Ferenc szaktársunk Hajnal-utca 6. sz. alatt *Csarnokhoz* címzett kávéházat vette át, melyet saját neve alatt vezet tovább. Esténként Sárközy Ferenc cigány zenekara hangversenyez.

Köztudomásu dolog, hogy valahányszor új lap keletkezik, kezdetben mindig szépet és jót nyújt, de aztán lassankint ellapul, számról-számra kevesebbet ad, szóval észrevehetően megy visszafelé. — Ennek az ellenkezőjét tapasztalhatjuk az oly gyorsan népszerűvé lett „Kis Élclap“-nál. Eddigélé hat száma jelent meg, de minden újabb száma, ugy tartalomra, mint kiállításra nézve szebb és jobb az elő-

zónél. Legujabb 6 ik száma egyszerűen meglepő. Ennél a számnál használták fel először a sokszínű nyomást, s most már a 36 oldalra terjedő vastag füzetet gyönyörű sokszínű boríték burkolja, melynek minden oldala pompás kivitelű színes kepet tár a szemlélő elé. — Minden egyes száma a »Kis Élclop«-nak 36 oldalra terjed és az ára csak 20 fillér, s így mindenki által könnyen hozzáférhető. Kapható minden dohánytőzsdében és könyvkereskedésben. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 40 fillér, egész évre 8 korona. Az előfizetési pénzek a »Kis Élclop« kiadóhivatalának címére, Budapest, V., Nagy korona-utca 34. szám alá küldendők.

Meghívó a „kisiparosok országos szövetsége“ szervezés-költségeinek fedezésére a fővárosi iparoskör helyiségeiben (VII., Kerepesi-ut 30., I. em.) folyó évi február hó 22-én gróf Szapáry Pál ő méltósága védnöksége alatt tombolával és hangversenyyel egybekötött zártkörű családi estélyt rendez. — Személy-jegy előre váltva 2 korona, a pénztárnál 2 kor. 50 fill. Családjegyet előre váltva 4 kor., a pénztárnál 4 kor. 50 fill. — Kezdeté fél 9 órakor. — A zenét Farkas Laczi hírneves zenekara szolgáltatja. — Jegyek kaphatók a szövetség irodájában VII., nyár-utca 17. Máday Lajos vendéglősnél VII. Kerepesi-ut 10. sz. Kiszela Ágoston urnál, VII. Dohány-utca 46. — Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

Farsangi est. A Solyom kp. egyesület a farsang utolsó napján sikerült farsangi estét rendezett. Nagy Lajos háznagy érdeme, hogy a műsor oly érdekes és gazdag volt, hogy a jelen volt szaktársaknak sokáig kedves emlékükből marad a Solyom farsangi-estéje.

Az előadások után, táncra perdült a fiatalság, mely pirkadásig tartott.

Petri Jakab ügye. Sok port vert föl, s a napilapokban is sokat szellőztetett kofiktus, mely Petri Jakab, Grzybovszky Ignác és Pfeifer János szaktársak között keletkezett az alábbi ítélettel befejezést nyert.

51721
1901. btó szám. A budapesti kir. büntető törvényszéktől.

Ő Felsége a Király nevében!

A budapesti kir. büntető törvényszék, mint másodfoku büntető bíróság rágalmas és becsületsértés vétsége miatt vádolt Grzybovszky Ignác és társai ellen folyamatba tett bűnügyet, melyben a budapesti kir. btó. járásbíróság 1901. évi április hó 22-ik napján B. I. 269 szám alatt ítéletet hozott magánvádló által vádlottak felmentése miatt bejelentett és írásban indokolt fellebbezése folytán a 21420 számú másodbírósági végzés alapján 1091 évi december hó 2-ik napján megtartott nyilvános felelőviteli tárgyaláson, melyben Toth Ernő kir. ítélő táblai bíró elnöklete alatt dr. Sárkány József és dr. Kiss István kir. törvényszéki bírák vettek részt, a vád képviselőjében dr. Fái Sándor ügyvéd járt el, a védői tisztet dr. Back Frigyes ügyvéd vitte, a jegyzőkönyvet pedig dr. Takács Aurél tanácsjegyző vezette, a bizonyítási eljárás mellőzése mellett a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén következően

i t é l t

A kir. törvényszék a kir. járásbíróság ítéletét abban a részben, melylyel Marchal Péter az ellene emelt vád terhe alól felmentetett helyben hagyja, egyéb részeiben azonban megváltoztatja és Grzybovszky Ignác valamint Pfeifer János vádlottakat Petri Jakab által panaszolt és a Btk. 261 §-a alá eső becsületsértés vétségben elkövetve az által, hogy Grzybovszky Ignác és Pfeifer János vádlottak 1900 márczius 19-én a Fodrások Társas-körének bizottsági ülésén azt mondták

hogy Petri Jakab multján sötét folt van, az piszkos, homályos, nem tiszta, bűnösnek mondja ki és ezért Grzybovszky Ignác és Pfeifer János vádlottakat a Btk. 261 § alapján az 1892 évi 27. t. c. 3 §-ában jelzett célokra fordítandó és 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett lefizetendő lehajthatlanság esetén pedig a Btk. 53 §-a alapján fejenként három (3) napi fogházzal helyettesítendő fejenkénti harmincz (30) korona pénzbüntetésre ítélte.

Kötelezi egyuttal Grzybovszky Ignác és Pfeifer János vádlottakat a Bpk. 480 § alapján arra is, hogy Petri Jakab főmagánvádlónak nyolcvan (80) korona bűnügyi költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett egyetemlegesen megfizessenek. Feljogosittatik Petri Jakab főmagánvádló, hogy az ítéletet jogerőre emelkedése után a Pesti Hirlap című napilapban Grzybovszky Ignác és Pfeifer János vádlottak költségén egész terjedelmében egy ízben közzétételtesse tartozván nevezett elítélt vádlottak a közzétételi költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett Petri Jakabnak megtéríteni. Végül a kir. törvényszék Petri Jakab főmagánvádlót a Bpk. 482 §-ának 2. bekezdése alapján arra kötelezi, hogy Marchal Péter felmentett vádlott részére negyven (40) korona bűnügyi képviselői költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizessen.

I n d o k o k.

Az elsőbírósági ítéletének Grzybovszky Ignác és Pfeifer János vádlottak felmentését tárgyazó részét megváltoztatva nevezettek a Btk. 261 § alapján becsületsértés vétségben vétkesnek kellett kimondani azért, mert részben nevezett vádlottak részben az eljárás rendén tanuként kihallgatott Pásztor János, Éles József, Friedrich Rezső és Csikos Ferenc vallomásaiból jogi bizonyossággal megállapítást nyert a vádbeli azon ténykörülmény, mely szerint nevezett vádlottak 1900 márczius 19-én a Fodrások Társas-körének bizottsági ülésén Petri Jakab főmagánvádlóról tények említése nélkül azt állították, hogy Petri Jakab multján sötét folt van, az piszkos, homályos és nem tiszta. Marschal Péter vádlott tekintetében tagadásával szemben rágalmi tények hirdetése beigazolvva nem lévén az elsőbírósági ítéletet, mint teljesen felmentőt helyben hagyni kellett.

Budapesten, a kir. btó. törvényszéknek 1901. december hó 2-én tartott üléséből, Tóth Ernő s. k. dr. Sárkány József s. k. dr. Kiss István s. k.

Szerkesztői üzenetek.

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Többeknek. Vezércikkünkben megtalálják a választ.

S. M. A jeltelen és (P.) jegyű cikkeket szerkesztőnk írja.

L. K. Igen, szerkesztőnk munkatársa annak a lapnak. Üdv.

J. F. Nyár-u. 17. Szívesen látjuk.

N. O. Nem közölhető. Ön nem is fog sohasem közölhető tárcacikket írni. Ne is fárassza magát.

K. V. No no, egy kicsit merész.

N. N. Nem rajtunk múlik, hanem majd az illetékes forum előtt még szóvá tesszük az ügyet.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

8 év óta fennálló jó forgalmu **borbély-üzlet** olcsó áron eladó. — Cim a kiadóban.

Első és legrégibb délnémet
MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE
JOSEF HELLER, MÜNCHEN
RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holkészörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.	K. fill.	Sz.	K. fill.
1 Széles fekete nyéllal	2 15	13 Bengall 1/2 széles	2 15
2 1/2 széles „	2 15	15 Bengall 1/2 széles ff	3 15
3 Széles finom fekete „	2 60	43 Bengall koszorúval 3/8 sz	3 30
4 1/2 széles „	2 60	18 Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6 1/2 széles ff	3 —	31 Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7 Széles ff lapos nyél	3 60	14 Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8 1/2 széles ff „	3 60	38 S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9 Széles ff „	4 15	19 S. Pearson & Cie. 1/2 ff	3 10
9 1/2 1/2 széles ff „	4 15	48 Johnson 7 csillag	2 15
11 Wiener Schaberl	3 —	34 Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Borotva, uj él köszörülése	— 60	Beretve, uj, vastag, ho-	—
» francia	— 60	moru	1 —
» homoru köszörülése	— 70	Minden olló	— 40
» vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	» uj csavar	— 25
		» hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek i kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakálvágó gépek.

Sárga és zöld lezuhzó kövek, lezuhzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házamban.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

A budapesti fodrász-segédnek betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Pesti oldalon:

- Dr. Sebők Zsigmond V., Súlyom-utca (Mentő palota.)
- Dr. Dolecsko János, VIII., Üllői-ut 2. sz.
- Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 16. szám.
- Dr. Csányi Aladár, VII., Csömöri-ut 12. szám.
- Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.
- Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
- Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.
- Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.
- Dr. Garamy Bela, VI. ker., Rózsa-utca 62.
- Dr. Varga Géza, VI., Laudon-utca 9. sz. Rendel d. u 3—4-ig.
- Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.
- Dr. Fülöp Jakab Gyula, IX., Viola-utca 11. sz.

Budai oldalon:

- Dr. Stipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.
- Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.
- Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Kőbányai orvos:

- Dr. Spitz Mór, X., Liget-utca 1. szám.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

- Dr. Grosz Sándor, Károly-körut 7. sz.
- Mezey Péter, Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.
- Junger József, VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

- Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

- Dr. Bauer Károly, VI., Szondy-utca 11. II. em. Rendes 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

- Dr. Drechsler Dezső IV., Vámház-körut 16. sz. rendel. u. 3—4 óráig, vasár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Meghívó

a „Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság“ részvényeseinek 1902. évi február hó 16-án d. e. 10 órakor Budapesten, az intézet saját helyiségeiben (V., Nádor-utca 4. sz. a.) tartandó

XI. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Napirend:

1. Az 1901 évi mérleg és igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1901. üzletév mérlegének megállapítása és az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak adandó felmentvény iránti határozat.
4. Az igazgató-tanács és igazgatóság lemondása.
5. Az alapszabályok 4, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 40, 44, 45, 49 és 51. szakaszainak módosítása.
6. A nyugdíjszabályzat 15. szakaszának módosítása.
7. Az igazgató-tanács és igazgatóság lemondása következtében szükséges új választások, figyelemmel az esetleg elhatározott alapszabálymódosításokra.
8. Az igazgatóság tagjai részére járó jelentési jegyek értékének meghatározása.
9. A felügyelő bizottság megválasztása és tiszteletdíjának meghatározása.
10. Az alapszabályok 39-ik cikke alapján részvényesek által benyújtott indítványok.

Az igazgatóság.

Borbély-segéd, ki **hajmunkát** is dolgozik, alkalmazást keres helyben. — Cim: H. F. Dohány-utca 74. ajtó 9.

Fodrász üzlet. Igen jó menetelű, csakis elutazás miatt **eladó.** Komoly vevőnek alkalmat nyujtok, hogy meggyőződhessenek az üzlet forgalmáról. — Cim a kiadóhivatalban.

FROMM JÁNOS

kárpitos és diszitó

BUDAPEST.

V., Báthory-utca 25 sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

papír-kárpitozásokat,

üzlet-átalakításokat

valamint fodrászok részére

ülő- és fejpárnák készítését

a legjutányosabb áron.

LIPP FERENCZ

Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörülde és aczéláru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesitem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

SCHULEK SÁNDOR

műkéses mester

Budapest, VII., Király-utca 3. szám.

Nagy raktár: borotvákban, fodrász ollókban, lehuzó kövekben, és szijjakban, továbbá szakál- és hajvágó gépekben, stb. kitűnő gyártmányok, olcsó áruk.

Egy finom gyártmányu borotva fodrászok részére 1.50-től 2 frtig. Minden nálam vett új borotva úgy van élesítve, hogy rögtön használatba vehető.

Javítások a legjobban, gyorsan és pontosan olcsó áron eszközöletnek.

Az általam eszközölt köszörülések után a borotva minden lehuzás nélkül rögtön használható.

Törv. védve.

Zora János
BUDAPEST
VIII. ker. Baross-utca 5.

1874 ALAPITVA 1869. 1873 BEJEGYZETT CÉG.

Erste ungarische Rasirmesser hahlschleiferei mit electrischen betrieb.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren und Fabriks Lager,
aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Suedischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Öst. polen. u. Deutschen Reich. musterschutz.

1874 ALAPITVA 1869. 1873 BEJEGYZETT CÉG.

1874 ALAPITVA 1869. 1873 BEJEGYZETT CÉG.

Van szerencsém tisztelette értesíteni a t. borbély és fodrász urakat, hogy a legujabb és jelenleg a legjobb **Special Roxo Razor** borotvák megérkeztek, melyek valódi angol gyártmányu és kitűnő tartós élű és könnyű kezelésüknél fogva a legjobban ajánlhatom.

kor.
Ára: keskeny --- 5.—
széles --- 6.—

Továbbá felhivom szives figyelmét, a nálam már raktáron levő és bevezetett borotvaél fino mitó **zöld fenő kövekre**, melyeket a főnök- és különösen segéduraknak a legjobban ajánlom, már azért is, hogy minden egyes se-

géd urnak oly fenő köve legyen az esetben, ha pl. helyet változtat, hol más fenő kő van, ő pedig ahhoz szokva nincs minőségét nem ismerve, a késeit elfeni s azáltal a legjobb igyekezete dacára dolgozni nem képes.

A fenő-köveknek az ára következő:

	kor.
14 ctm. hosszú 3 ctm. széles	1.—
18 „ „ 4 „ „	2.40,
22 „ „ 4 1/2 „ „	4.—
25 „ „ 4 1/2 „ „	6.—

18, 22, 25 ctm-es kövekből fele is kapható fél árban.

Azon kívül raktáron tartok a legujabban szabadalmazott Walaschek-féle borotva fenő kézi szijjakat, melyet igen ajánlom 22 1/2 cm. hosszú 5 cm. széles 1 K. 50 fillér.

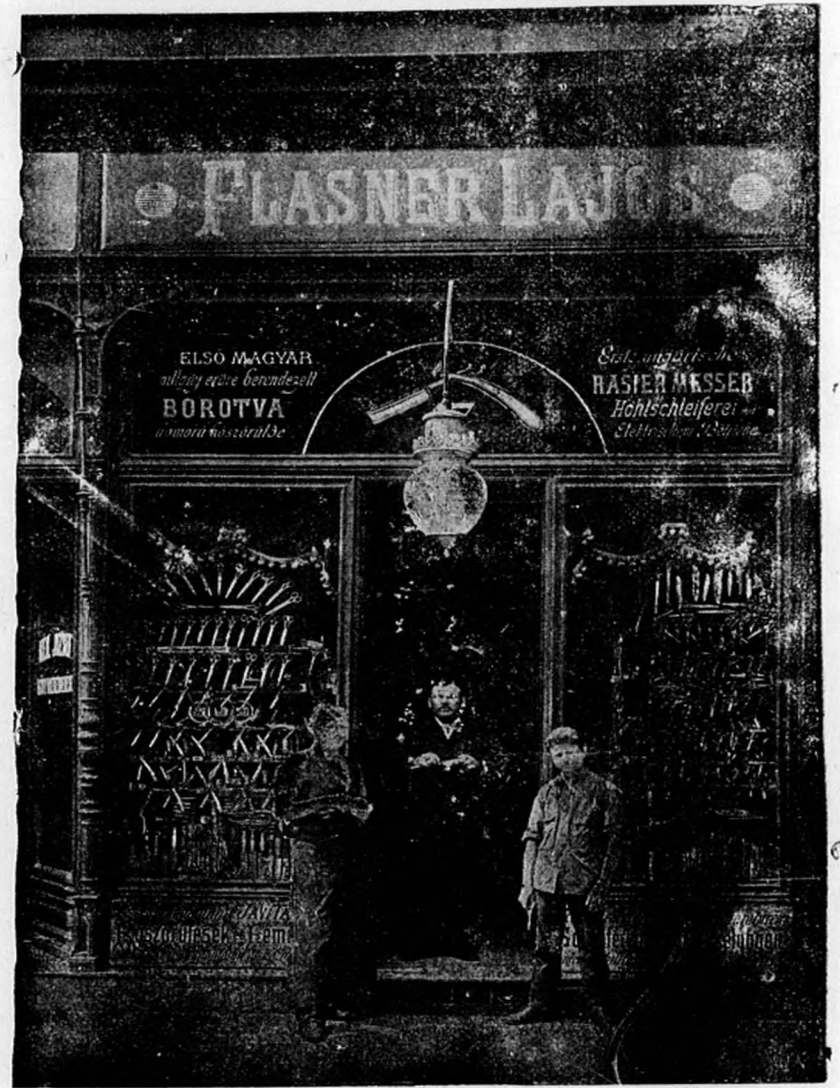
Kapcsolatosan van szerencsém t. főnök- és segéd uraknak tudomásul adni, hogy a jelenlegi elhelyezési viszonyoknak némi hiányát pótolván, a nálam alkalmazásban levő Karakás Károly ur, ki a fővárosi és vidéki üzletekről tájékozva van, minélfogva megfelelő kondíciót, illetve segédet díjtalanul ajánlj. Fő célom ezzel is a t. c. főnökök és segédurak megelégedését elérni, vagyok

teljes tisztelettel
Zora János.

FLASNER LAJOS

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szereucsem a t. fodrász uraknak becses tudomására hozni, hogy ugy köszöruddémet valamint raktáramat tetemesen megnagyobbítottam. -- Tekintettel üzletem nagyfoku forgalmára, nagy választéket tartok a legjobb gyártmányu borotvákól, ugy francia és amerikai haj és szakálvágó gépekből, v lamint a legjobb minőségü francia és solingeni ollókból s egyáltalán minden fodrász szerszámból.

Kérem a T. cz. fodrász urakat szive kedjének, ugy mint eddig is üzletemet b. pártfogásukra méltatni.
Vidéki megrendeléseket azonnal, köszöruddéseket pedig 8 napon belül eszközölök.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!

!!MERT JÓ!!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek daczára a bajuszt a kívánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növéseire is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlható.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladóknak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitünő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsíros, hanem finom kellemes síkosságu, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedveltté teszi magát, az arcot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgy por elveszi, nappal is használható. 1 tégely ára 1 korona.

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerész.él
Jászberényben.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

FOTO-CHEMIGRAFIAI MÜINTÉZET

KOBLINGER GYULA
BUDAPEST.

VII. ker. Csengery-utca 22 szám
Készít mindenféle nyomtatvány és rajz utján

C L I C H É K E T
chemigrafia.

chromotypia, foto- (auto-) typia fametszet stb utján
Térképek, tervezetek, rajzok photograffailag legítésesebben és legelőcsöbben sokszorosíthatnak.
Vidéki megrendelések legpontosabban eszközölhetők.

Hirdetések

felvételek
el p
kiadóhivatalában
BUDAPEST,
VII., Vörösmarty-utca 17.